

2020-04-16

Finansdepartementet

Karin Pilsäter
070-382 65 55
karin.pilsater@tco.se

Remissyttrande över betänkandet En ny riksbankslag, SOU 2019:46

Diarienummer: Fi2019/04029/B

TCO har beretts möjlighet att yttra sig över förslaget till en ny riksbankslag och inkommer härmed med följande yttrande.

Tillsammans med kommentarerna nedan tillstyrker TCO sammanfattningsvis de förslag som behandlas i detta yttrande.

Övergripande förslag

13.1 En ny riksbankslag.

TCO tillstyrker utredningens förslag om att en helt ny riksbankslag införs där samtliga bestämmelser i den gamla lagen har setts över. Den nuvarande ordningen för den självständigt arbetande Riksbanken har funnits och utvecklats under 20 år.

TCO anser att den självständiga Riksbanken med ett tydligt inflationsmål i huvudsak har fungerat väl för svensk ekonomisk utveckling. Det har bland annat varit en viktig del i att svensk lönebildning i huvudsak fungerat väl.

TCO välkomnar därför också att den nya lagen förtydligar och fastslår även gällande praxis som vuxit fram.

13.2 Anpassningar till unionsrätten

TCO tillstyrker att det i den nya riksbankslagen förtydligas att Riksbanken ingår i Europeiska centralbankssystemet (ECBS) och därmed har uppgifter reglerade i den svenska riksbankslagstiftningen i enlighet med de viktigaste unionsrättsliga reglerna. Det är bra att detta uttryckligen framgår av den svenska lagstiftningen.

TCO delar utredningens bedömning att den nya lagstiftningen inte ska möjliggöra införande av euron som valuta utan vidare lagändringar.

13.4 Uppgifter, mål och befogenheter

TCO tillstyrker att Riksbankens oberoende även avspeglas genomföreslagna förändringar i regeringsformen. TCO instämmer i att regeringsformen ska avspegla hur Sverige styrs, bland annat Riksbankens oberoende ställning.

TCO tillstyrker även i övrigt kommitténs förslag avseende Riksbankens uppgifter, mål och befogenheter.

Utredningens förslag i övrigt

15.2 Målformulering i lag samt beslutsformerna

Huvudmålet för Riksbankens verksamhet ska vara att varaktigt upprätthålla låg och stabil inflation. TCO instämmer i att prisstabilitetsmålet bör vara Riksbankens huvudmål. Detta har under lång tid varit en av faktorerna bakom den goda ekonomiska utveckling som Sverige har haft sedan slutet på 1990-talet, tillsammans med andra viktiga ekonomiska reformer såsom den stora skattereformen, EU-medlemskapet och pensionsreformen.

TCO delar också kommitténs bedömning att nuvarande utformning av Riksbankens precisering av prisstabilitetsmålet är lämplig. Det är dock viktigt att tillfälliga, och ej påverkbara prisförändringar, såsom effekter av störningar inte inräknas. Nuvarande situation med en närmast stillastående ekonomi på grund av Coronapandemin är ett extremt exempel på detta.

Vad avser prisstabilitetsmålets funktion och betydelse för lönebildningen hänvisas till det remissvar som avlämnats av Facken inom industrin.

16.6 Realekonomisk hänsyn inom penningpolitiken - kommitténs överväganden

Riksbanken ska bidra till en balanserad utveckling av produktion och sysselsättning utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet. TCO tillstyrker att det regleras att det åligger Riksbanken att inom ramen för prisstabilitetsmålet ta hänsyn till den reala utvecklingen. Förslaget innebär ett förtydligande i förhållande till nuvarande lagstiftning, vilket ger såväl legitimitet som en uppfordran till att ta dessa hänsyn och underlättar utvärdering av penningpolitikens utformning.

17.6 Penningpolitik och hänsyn till finansiella obalanser - kommitténs överväganden

Inom ramen för penningpolitiken ska Riksbanken ta hänsyn till finansiella obalanser. TCO tillstyrker detta förslag. TCO delar kommitténs bedömning att det måste ske på ett sätt som inte åsidosätter förtroendet för prisstabilitetsmålet. En varaktigt tillfredsställande trovärdighet för prisstabilitetsmålet måste upprätthållas.

Detta är också förenligt med den ansvarsfördelning mellan myndigheter som fastställts.

33.6 Den demokratiska granskningen av Riksbanken - kommitténs överväganden

TCO delar kommitténs bedömning att det finns ett särskilt behov av att granska policybeslut med stora samhällsekonomiska konsekvenser som inte direkt kan påverkas av demokratiskt valda företrädare. TCO välkomnar därför de förslag förstärkning av riksdagens granskning och att gällande praxis kodifieras i lag.

34 Kontanter.

TCO hänvisar till Finansförbundets yttrande.

Therese Svanström
Ordförande

Karin Pilsäter
Utredare